

Saopštenje za štampu br. 07/252
ZA NEPOSREDNU OBJAVU
12. novembar 2007.

Međunarodni monetarni fond
International Monetary Fund
Washington, D.C. 20431 USA

**MMF-ovi Regionalni ekonomski izgledi za Evropu vide potrebu za reformama
finansijskog sektora, kao i za fiskalnim i strukturnim reformama, kako bi se savladala
finansijska turbulencija i održao rast**

Međunarodni monetarni fond (MMF) je danas objavio svoje inauguralne [Regionalne ekonomske izgleda: Evropa \(REO\)](#), koji predviđaju da će se u 2008. rast u čitavoj Evropi umereno smanjiti sa 3,7 posto u 2007. godini na 3,2 posto podešeno za inflaciju,¹ osim ako poremećaj finansijskog tržišta ne bude uspeo da se raspline. Rast nastupajuće Evrope u 2008. godini treba da ostane relativno robustan sa 5,7 posto.

G. Michael Deppler, direktor MMF-ovog Evropskog sektora, naglasio je glavne nalaze izveštaja:

“Finansijska turbulencija je pogodila Evropu u trenutku kada je rast pokazivao zamah. Solidne mere politike, povoljno globalno okruženje i sve veća trgovinska i finansijska integracija su donosile jasne dividende rasta razvijenim ekonomijama i koristi od konvergencije nastupajućoj Evropi. Ishod toga je projektovano smanjenje rasta u 2008. godini, na nivo koji bez obzira na to ostaje prilično robustan, ali takođe sa povećanom neizvesnošću i rizikom da poremećaj finansijskog tržišta—ako bude potrajao—može umanjiti te izgleda.

“Uravnotežen odgovor politike na to bi se sastojao od direktnog hvatanja u koštac sa poremećajem finansijskog tržišta, uz istovremeno sprovođenje fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi, uključujući reforme u finansijskom sektoru, kako bi se rešile ranjivosti

¹ Albanija, Austrija, Belorusija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Kipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Evro zona, Finska, Francuska, Nemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Izrael, Italija, Kosovo, Letonija, Litva, Luksemburg, BJR Makedonija, Malta, Moldavija, Crna Gora, Holandija, Norveška, Poljska, Portugalija, Rumunija, Rusija, San Marino, Srbija, Slovačka Republika, Slovenija, Španija, Švedska, Švajcarska, Turska, Ukrajina, Velika Britanija.

Evrope, popravili rezultati njenog srednjoročnog rasta i ispunila obećanja o konvergenciji za nastupajuće ekonomije Evrope.

“Centralne banke će morati nastaviti da budu spremne da pomognu finansijskim tržištima. Mada je njihov odgovor na uzburkana kreditna tržišta do sada bio pretežno delotvoran, sva tržišta se još nisu vratila na glatko funkcionisanje. Tvorcima politike će takođe morati da neprestano ocenjuju implikacije ove turbulencije koja i dalje traje na realnu aktivnost i inflaciju. Za razvijene ekonomije, prosuđivanje svih argumenata u ovom trenutku govori u prilog nepromenjenoj monetarnoj poziciji. Međutim, mnoge nastupajuće ekonomije, koje su bile manje pogođene ovom turbulencijom, suočene su sa inflatornim pritiscima i znatnim spoljnim debalansima. Za te zemlje, dalje stezanje monetarne i fiskalne politike će biti od bitnog značaja.

“Produžena finansijska turbulencija podcrtala je potrebu za reformom finansijskog sektora. Ona je otkrila da će biti potrebno da privatni i javni prudencijalni okviri vrše bolji posao kako bi držali korak sa finansijskim inovacijama. Očito, tendencija novih finansijskih proizvoda da eksploatišu rupe u prudencijalnim okvirima se može pokazati kao problematična i od toga se treba čuvati. No ipak, finansijska inovacija je bila i ostaje važan izvor poboljšanja ekonomskih rezultata na srednji rok. To zahteva dvostruki odgovor politike kako bi se Evropi omogućilo da ubira plodove finansijske inovacije bez stvaranja preteranih rizika. Poboljšanje prudencijalnih aranžmana, finansijskih sigurnosnih mreža i mehanizama za rešavanje kriza treba da ide ruku pod ruku sa daljim reformama finansijskog sektora kako bi se izjednačili početni uslovi za različite oblike finansijskog posredovanja i iskoristile njihove sinergije.

“Uz rešavanje finansijske turbulencije, fiskalna konsolidacija i strukturne reforme treba da ostanu prioriteta. Uprkos dobrim ekonomskim rezultatima, fiskalna konsolidacija je zastala, što odražava tendenciju Evrope da proćerda fiskalne dividende robusnog rasta. Postoje ubedljivi razlozi za sprovođenje fiskalne konsolidacije. Populacija Evrope koja stari vrši pritisak naviše u odnosu na javnu potrošnju. Štaviše, mnoge razvijene ekonomije treba da stvore više fiskalnog prostora da bi se izborile sa eventualnim opadanjem aktivnosti. A u nastupajućoj Evropi fiskalna konsolidacija je važna da bi olakšala pritiske na potražnju vezane za konvergenciju i umanjila rizike koje donosi brzo povećanje privatne spoljne zaduženosti.

“Strukturne reforme Evrope su se isplatile, ali u proseku strukturne rigidnosti ostaju slaba tačka i većina razvijenih ekonomija Evrope još uvek ne čini znatan napredak u tome da zatvori transatlantski jaz u BDP-u po glavi stanovnika. Ipak, kao što pokazuju rezultati njenih najuspešnijih članica, dalji koraci za poboljšanjem fleksibilnosti tržišta rada i pojačanjem konkurentnosti će se svakako isplatiti. Kako bi osigurale održivu konvergenciju, nastupajuće ekonomije će morati da se usredsrede na jačanje utakmice na domaćem tržištu i poboljšanje poslovnog okruženja.

“Delotvorno upravljanje brzim finansijskim produblјavanjem ostaje bitno za nastupajuću Evropu. Uz usvajanje opštih fiskalnih ograničenja, biće važno otkloniti fiskalne i druge deformacije koje su doprinele žustrom tempu rasta kredita, ojačati prudencijalni nadzor i unaprediti bolje razumevanje i obelodanjivanje rizika. Osiguranje glatkog, neumitnog prevladavanja velikih spoljnih debalansa vezanih za konvergenciju će zahtevati da resursi neometano teku u pravcu produktivnih ulaganja u sektor utrživih roba. Da bi potpomogli taj proces, tvorcι politike moraju da stvore fleksibilnije tržište rada i kapitala i da ojačaju svoje finansijske sisteme. Šire gledano, sve nastupajuće ekonomije Evrope mogu da izvuku značajne koristi od produženog razvoja svojih finansijskih sistema u pogledu efikasnosti i otpornosti.

“Sve u svemu, Evropa se suočava sa neočekivanom neizvesnošću. Kako bi uspešno prebrodili ovu epizodu i osigurali održiv srednjoročni rast, tvorcι politike—dok se bave finansijskom turbulencijom—ne treba da izgube iz vida potrebu za većim napretkom u pogledu dugotrajnih izazova fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi, uključujući reforme finansijskog sektora.”

Evropske zemlje: Realni rast BDP-a, 2006–08

	Realni rast BDP-a		
	2006	2007	2008
Evropa 1/	3.8	3.7	3.2
Razvijene ekonomije Evrope 1/	2.9	2.7	2.2
Nastupajuće ekonomije Evrope 1/, 2/	6.6	6.3	5.7
Evropska Unija 1/	3.2	3.0	2.5
Evro zona	2.8	2.5	2.1
Austrija	3.3	3.3	2.5
Belgija	3.0	2.6	1.9
Finska	5.0	4.3	3.0
Francuska	2.0	1.9	2.0
Nemačka	2.9	2.4	2.0
Grčka	4.3	3.9	3.6
Irska	5.7	4.6	3.0
Italija	1.9	1.7	1.3
Luksemburg	6.2	5.4	4.2
Holandija	3.0	2.6	2.5
Portugalija	1.3	1.8	1.8
Slovenija	5.7	5.4	3.8
Španija	3.9	3.7	2.7
Ostale razvijene ekonomije EU			
Danska	3.5	1.9	1.5
Švedska	4.2	3.6	2.8
Velika Britanija	2.8	3.1	2.3
Nove zemlje EU 1/	6.4	6.1	5.2
Bugarska	6.1	6.0	5.9
Kipar	3.8	3.8	3.7
Češka Republika	6.4	5.6	4.6
Mađarska	3.9	2.1	2.7
Malta	3.3	3.2	2.6
Poljska	6.1	6.6	5.3
Rumunija	7.7	6.3	6.0
Slovačka Republika	8.3	8.8	7.3
Estonija	11.2	8.0	6.0
Letonija	11.9	10.5	6.2
Litva	7.5	8.0	6.5
Razvijene ekonomije koje nisu članice EU			
Island	2.6	2.1	-0.1
Izrael	5.2	5.1	3.8
Norveška	2.8	3.5	3.8
Švajcarska	3.2	2.4	1.6
Ostale nastupajuće ekonomije			
Albanija	5.0	6.0	6.0
Belorusija	9.9	7.8	6.4
Bosna i Hercegovina	6.0	5.8	6.5
Hrvatska	4.8	5.6	4.7
Makedonija, BJR	3.0	5.0	5.0
Moldavija	4.0	5.0	5.0
Rusija	6.7	7.0	6.5
Srbija	5.7	6.0	5.0
Turska	6.1	5.0	5.3
Ukrajina	7.1	6.7	5.4

Izvor: MMF, *World Economic Outlook [Svetski ekonomski izgledi]*.

1/ Prosek ponderisan prema BDP-u po paritetu kupovne moći.

2/ Crna Gora još nije uključena u bazu podataka za Svetske ekonomske izgleda.